

Beskidy Zachodnie – część zachodnia

część pisemna (test B)

1. **Największa bitwa września 1939 r. w Beskidach Zachodnich, w której uczestniczyła zmotoryzowana 10 brygada kawalerii pod dowództwem Stanisława Maczka, miała miejsce:**
 - a. w rejonie Węgierskiej Górki,
 - b. w rejonie Wysokiej, Góry Ludwiki i Jordanowa,
 - c. w dolinie Kamienicy w Beskidzie Wyspowym.
2. **Najbardziej znane w Polsce gołoborza, tj. nagromadzenia bloków i odłamków skalnych powstałych z wietrzenia twardych skał, występują:**
 - a. w Bieszczadach,
 - b. w Górach Izerskich,
 - c. w Górach Świętokrzyskich.
3. **Prawidłowa kolejność historyczna występowania stylów architektonicznych w Polsce to:**
 - a. renesansowy, gotycki, barokowy, romański,
 - b. romański, renesansowy, barokowy, gotycki,
 - c. romański, gotycki, renesansowy, barokowy.
4. **Najstarszym parkiem narodowym w Polsce, utworzonym w 1932 r., jest:**
 - a. Pieniński Park Narodowy,
 - b. Tatrzański Park Narodowy,
 - c. Ojcowski Park Narodowy.
5. **Galicyjskie Towarzystwo Tatrzańskie, przekształcone następnie w Towarzystwo Tatrzańskie, powstało w roku:**
 - a. 1873,
 - b. 1903,
 - c. 1909.
6. **Łańcuch Karpat, długości ok. 1500 km, rozciąga się między:**
 - a. Bramą Morawską a przełomem Dunaju „Żelazne Wrota” koło Orszowej w Rumunii,
 - b. Dunajem koło Bratysławy a przełomem Dunaju „Żelazne Wrota” koło Orszowej w Rumunii,
 - c. Dunajem na północ od Budapesztu a przełęczą Predeal (1033 m) w Rumunii.

7. Właściwa kolejność grup górskich w Sudetach, w kierunku ze wschodu na zachód, to:
 - a. Góry Złote, Góry Opawskie, Góry Kaczawskie, Góry Stołowe, Karkonosze,
 - b. Góry Bystrzyckie, Góry Złote, Góry Wałbrzyskie, Góry Izerskie, Karkonosze,
 - c. Góry Złote, Góry Bardzkie, Góry Sowie, Góry Kaczawskie, Góry Izerskie.
8. Najwyższym wzniesieniem w Bieszczadach Zachodnich (1346 m n.p.m.) jest:
 - a. Tarnica,
 - b. Halicz,
 - c. Połonina Caryńska.
9. Przyczyną strefowego wykształcenia się zespołów roślinnych (pięter roślinnych) w górach jest:
 - a. kolejność zajmowania siedlisk przez kolejne grupy roślin w trakcie ustępowania lodowców,
 - b. zmiana warunków glebowych wraz ze zróżnicowaniem stromości zboczy,
 - c. zmiana warunków klimatycznych wraz z wysokością n.p.m.
10. Autorem znanych powieści o tematyce górskiej, m.in. „Grypa szaleje w Naprawie”, „Janosik”, „Księga Tatr” jest:
 - a. Kazimierz Przerwa-Tetmajer,
 - b. Jalu Kurek,
 - c. Władysław Orkan.
11. Pierwszy szlak turystyczny w Beskidach wyznakował:
 - a. Walery Eljasz,
 - b. Hugo Zapałowicz,
 - c. Kazimierz Sosnowski.
12. „Zorientowanie mapy” to czynność, polegająca na:
 - a. ustawieniu mapy zgodnie z kierunkami świata,
 - b. wytyczeniu na mapie planowanej trasy marszu,
 - c. zapoznaniu się z treścią i podziałką mapy.
13. Zagrożenie lawinowe powstaje w wyniku:
 - a. intensywnych opadów śniegu, nagłych zmian temperatury, wiatru, działania słońca itp.,
 - b. bez wpływu czynników zewnętrznych, na stokach o odpowiednim nachyleniu,
 - c. braku kontroli pokrywy śnieżnej na trawiastych stokach.
14. Jeśli widzę w górach nisko lecący śmigłowiec, a nie potrzebuję pomocy, to:
 - a. pomacham mu obydwoma rękami, zataczając koła nad głową,
 - b. uniosę prawą rękę w górę, a lewą opuszczę w dół, tworząc znak litery „N”, co w międzynarodowym kodzie oznacza „no” – „nie potrzebuję pomocy”,
 - c. rozłożę na stoku białą płachtę, chusteczkę, kartkę itp.

- 15. Krwotok żyłny charakteryzuje się:**
- a. ciemnoczerwonym kolorem krwi, sączącej się z rany w sposób jednostajny,
 - b. jasnoczerwonym kolorem krwi, wypływającej z rany rytmicznie,
 - c. ciągłym, tryskającym z rany strumieniem krwi.
- 16. Linia Piastów cieszyńskich wygasła w roku:**
- a. 1560,
 - b. 1653,
 - c. 1753.
- 17. Kazimierz Jagiellończyk nadał Żywiec Piotrowi Komorowskiemu w zamian za:**
- a. zasługi dla korony polskiej w wojnie trzynastoletniej,
 - b. dobra na Orawie i Liptowie, utracone z powodu sprzyjania koronie polskiej,
 - c. wyłączenie rabusiów i zaprowadzenie spokoju na pograniczu polsko-węgierskim.
- 18. W masywie Babiej Góry skały krystaliczne:**
- a. występują jedynie w postaci luźnych bloków granitu skandynawskiego z okresu lodowcowego,
 - b. występują jako wtrącenia żył andezytowych w spękaniach lokalnych piaskowców,
 - c. nie występują w ogóle.
- 19. Wybierz zestaw gatunków drzew charakterystyczny dla zbiorowiska żyznej buczyny karpackiej w Beskidach Zachodnich:**
- a. buk, wiąz górski, klon jawor,
 - b. buk, modrzew europejski, świerk pospolity,
 - c. buk, jodła, świerk pospolity.
- 20. Rezerwat przyrody, powołany w celu ochrony łąk, pastwisk, muraw kserotermicznych i fragmentów żyznej buczyny karpackiej z licznymi gatunkami storczyków, to:**
- a. „Góra Tuł”,
 - b. „Zadni Gaj”,
 - c. „Butorza”.
- 21. W latach 1910-1929 w Bystrej Śląskiej mieszkał i tworzył wybitny polski malarz, znany zwłaszcza z pejzaży zimowych i scen z polowań. Chodzi o:**
- a. Wojciecha Kossaka,
 - b. Juliana Fałata,
 - c. Adama Bunscha.
- 22. Drewniany kościółek p.w. Św. Krzyża, pochodzący z 1770 r. z Przyszowic, przeniesiony został w 1958 r.:**
- a. do Istebnej na Kubalonkę,
 - b. do Istebnej na Stecówkę,
 - c. do Nierodzimia (obecnie Ustroń).

23. „Wyżka” w tradycyjnym drewnianym budownictwie orawskim to:
- „pięterko” nad całą chałupą lub częścią chałupy, o charakterze stryszku, dostępne z zewnątrz budynku z krytego ganku zwanego „przedwyżcem”,
 - kryty ganek na drewnianych słupach, obiegający górną część chałupy, dający dostęp do przestrzeni poddasza,
 - nadwieszona izbica wieży kościelnej, szalowana pionowymi deskami, mieszcząca zwykle dzwony.
24. Właściwa kolejność ubierania elementów tradycyjnego stroju kobiecego góralek śląskich to:
- Hacka, ciasnocha, kabotek,
 - Ciasnocha, hacka, kabotek,
 - Ciasnocha, kabotek, hacka.
25. Dział wodny między zlewiskami Bałtyku i Morza Czarnego przebiega przez:
- Kiczorę — Sołowy Wierch — Przełęcz Rupienkę — Ochodzitą,
 - Kubalonkę — Beskidek — Stecówkę — Karolówkę,
 - Karolówkę — Gańczorkę — Złoty Groń — Ochodzitą.
26. „Bory Orawskie” to:
- Kompleks lasów bukowo-świerkowych na pd. stokach Babiej Góry i Policy, o charakterze pierwotnych borów dolnoreglowych,
 - Kompleks torfowisk ze stanowiskami sosny błotnej w zachodniej części Kotliny Orawsko-Nowotarskiej, na działle wodnym Bałtyku i Morza Czarnego,
 - Nazwa dawnego majątku leśnego Komposesoratu Orawskiego, którego pozostałością jest dziś kompleks leśny w widłach Białej i Czarnej Orawy.
27. Źródła Olzy znajdują się na stokach:
- Kiczor i Młodej Góry,
 - Złotego Gronia,
 - Gańczorki i Karolówki.
28. Rzeka Soła płynie przez:
- Sól — Ujsolę — Rajczę — Miłórkę — Żabnicę — Węgierską Górkę,
 - Sól — Rycerkę — Rajczę — Kamesznicę — Miłórkę — Cisiec,
 - Sól — Rajczę — Cisiec — Węgierską Górkę — Cięcinę.
29. Pasma Barnasiówki i Pisanej rozciąga się między:
- Sutkowicami a Myślenicami,
 - Lanckoroną a Stryszowem,
 - Żywcem a Pewłą Wielką.
30. Większe wychodnie skalne znajdziemy na następujących wzniesieniach:
- Kobyła, Małinowska Skala, Muronka, Skalka pod Pilskiem, Żurawnica,
 - Błatnia, Ćwilin, Hrobacza Łąka, Prusów, Kotoń,
 - Sołowy Wierch, Wolentarski Groń, Ściszków Groń, Okraglica.